

Lieksan kaupungin lausunto perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista

Hyvinvointilautakunta 03.12.2024 § 139
691/00.04.00/2024

Valmistelija

Hyvinvointijohtaja

Opetushallitus pyytää lausuntoa perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden luonnoksesta. Hallitus antoi 23.9.2024 esityksen, jossa perusopetuslaki muuttuu ja oppimisen tuki uudistuu. Tavoitteena on, että eduskunta päättää lakimuutoksesta vuoden 2024 aikana. Perusopetuslain muutosten on määrä tulla voimaan 1.8.2025. Opetushallitus päivittää perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet vastaamaan lakimuutosta. Opetussuunnitelmien perusteiden laadintatyö on aloitettu ennakoivasti, jotta opetuksen järjestäjillä olisi riittävästi aikaa valmistella paikallinen opetussuunnitelma sekä päättää muista tukeen liittyvistä toimista ennen 1.8.2025. Paikalliset perusopetuksen opetussuunnitelmat täytyy päivittää perusteiden mukaisesti ennen elokuuta 2025.

Tausta

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden päivytytyössä on kuultu eri asiantuntijoita, järjestöjä, opetus- ja kasvatustalalan ammattilaisia sekä lapsia ja nuoria. Valmistelutyössä on hyödynnetty kuulumisissa esiin tuotuja näkemyksiä, saatua tietoa sekä tutkimusta. Varsinaisesta valmistelusta Opetushallituksessa on vastannut tuen tiimi, joka on työssään konsultoinut muita Opetushallituksen asiantuntijoita. Lausuntomahdollisuudesta on julkaistu Opetushallituksen uutinen lokakuussa 2024. Opetushallitus on myös tiedottanut lausuntoajankohdasta etukäteen erilaisia verkostojaan ja kuulemisiin osallistuneita. Lausuntopalautte kootaan ja analysoidaan ja sitä hyödynnetään perusteluonnoksen viimeistelyssä.

Tavoitteet

Opetushallitus on valmistellut luonnoksen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden päivitykseen. Opetussuunnitelman perusteiden päivityksiä koskeva lausuntokierros alkaa 18.11.2024 Lausuntopalvelussa. Lausuntokierros päättyy 9.12.2024. Tällä aikavälillä voi antaa näkemyksensä opetussuunnitelmien perusteiden luonnoksista. Lausunnot pyydetään erityisesti perusteiden lukuun 7, Oppimisen ja koulunkäynnin tuki sekä lukuihin 4, 5 ja 6. Lisäksi lausuntopalautteen antajilla on mahdollisuus esittää yleisiä näkemyksiään ja kehittämisehdotuksiaan.

Lausunnot pyydetään antamaan jokaisesta luvusta erikseen. Lausunto pyydetään antamaan 9.12.2024 klo 16.15 mennessä.

Lausunnon antajia pyydetään kirjaamaan palautteet ja huomiot mahdollisimman tiiviisti luku kerrallaan. Ajatusviivojen käyttö on sallittua. Pyydämme antamaan mahdollisimman konkreettisia muutosehdotuksia.

Lieksan kaupungin lausunto:

Lausunnonantajan lausunto

Kirjoita lausuntopalaute erikseen jokaisesta luvusta. Lopuksi voit kirjoittaa myös muita huomioita lausunnosta ja tiivistää lausunnon keskeisen sisällön.

Lukua 4 koskevat huomiot

Palautetta ja konkreettisia muutosehdotuksia perusteluonnoksen lukuun 4.

On hyvä, että tekstissä on nostettu selkeästi esille inklusio -termi. Koulutuksellisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen edellyttää segregoituvien rakenteiden muodostumisen ehkäisemistä.

Lukua 5 koskevat huomiot

Palautetta ja konkreettisia muutosehdotuksia perusteluonnoksen lukuun 5. Luvun 5.4 alalukuja koskevat huomiot

Toiminta-alueittain järjestettävän opetuksen periaatteiden avaaminen selkeyttää opetuksen ko. opetuksen järjestämistä kunnissa.

Lukua 5.6 koskevat huomiot

Ei kommentoitavaa.

Lukua 6 koskevat huomiot

Palautetta ja konkreettisia muutosehdotuksia perusteluonnoksen lukuun 6.

6.8.6. oppilaskohtaisia tukitoimia saavan oppilaan päättöarviointi on jatko-opintoihin hakeutumisen näkökulmasta ymmärrettävä linjaus, mutta oppilaan kannalta ajateltuna huono vaihtoehto. Myös oppilaskohtaisia tukitoimia saava oppilas voi rajattujen oppimäärien mukaan toteutuvassa opiskelussa ylittää tavoitteensa, jolloin arvosana *5 ei ole oikeudenmukainen. Eikö pelkkä * arvosanan edessä riitä tuomaan esille sen, että oppilas on saanut oppilaskohtaisia tukitoimia?

Lukua 7 koskevat huomiot

Palautetta ja konkreettisia muutosehdotuksia perusteluonnoksen lukuun 7. 7. Oppimisen ja koulunkäynnin tuki

Ei kommentoitavaa.

7.1 Oppilaan oikeus oppimisen ja koulunkäynnin tukeen

Ei kommentoitavaa.

7.2 Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ja johtaminen

Ei kommentoitavaa.

7.3 Ryhmäkohtaiset tukimuodot ja niiden tavoitteet sekä järjestäminen

Ei kommentoitavaa.

7.4 Oppilaskohtaiset tukitoimet

Ei kommentoitavaa.

7.5 Perusopetuksen oppimäärästä ja opetussuunnitelman tavoitteista poikkeaminen

Ei kommentoitavaa.

7.6 Perusopetuksen järjestäminen oppilaalle, jolla on vamma, sairaus tai toimintakyvyn rajoite

Ei kommentoitavaa.

7.7 Opetusryhmien muodostaminen

Viiden oppilaskohtaisia tukitoimia saavan oppilaan rajan asettaminen opetusryhmien yhteyteen on keinotekoinen, vaikeasti hallittavissa ryhmien muodostamisen ja opetustilojen käytön näkökulmasta, ja se ei ole oppilaiden edun mukainen toimenpide. Kategorinen, kaikkia oppiaineita koskeva raja sotii pahimmillaan inklusioperiaatetta vastaan. Rajan tilapäinen ylittäminen on perustetekstin mukaan mahdollista, mutta termi tilapäinen voidaan ymmärtää monella eri tavalla. Rajaus tulee poistaa sekä laki- että perusteluonnoksesta.

7.8 Erikoissairaanhoidon potilaana olevan oppilaan opetus ja konsultatiivinen sairaalaopetuspalvelu

Ei kommentoitavaa.

7.9 Tuen jatkumo nivelvaiheissa, yhteistyö ja sujuva tiedonsiirto

Ei kommentoitavaa.

7.10 Paikallisesti päätettävät asiat

Ei kommentoitavaa.

Muut huomiot

Muita huomioita perusopetuksen opetussuunnitelman perusteluonnoksesta

On poikkeuksellista, että opetussuunnitelman perusteista pyydetään lausuntoja ennen perusteiden taustalla olevan lainsäädäntötyön valmistumista. Uudistusta leimaa kokonaisuutena liiallinen kiire. Paikallisten opetussuunnitelmien tekemiseen jää keväällä 2025 liian vähän aikaa, jos prosessi etenee suunnitellusti. Muutosten toteuttaminen vaatii käytännössä lisää kelpoisia erityisopettajia. Tällä hetkellä erityisopettajista on kova pula, ja opettajien koulutukseen liittyvät toimenpiteet eivät ehdi vaikuttaa erityisopettajien saatavuuteen tarpeeksi nopeasti.

Lausunnon tiivistelmä

Tiivistelmä lausunnon keskeisestä sisällöstä.

Kyseessä on tärkeä ja perusperiaatteiltaan toimiva uudistus, jonka suunnittelulle tulee antaa riittävästi aikaa. Aikataulua tulee väljentää siten, että muutokset otetaan käyttöön 1.8.2026.

Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta päättää antaa esittelyosan mukaisen lausunnon perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista.
Päätös	Hyvinvointilautakunta päätti antaa esittelyosan mukaisen lausunnon perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista.
Lisätietoja	Hyvinvointijohtaja Arto Sihvonen, p. 040 1044 101, sähköposti arto.sihvonen(at)lieksa.fi